
CHƯƠNG TRÌNH TRÌNH ĐỘ ĐẠI HỌC

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN DÀNH CHO CÁC LỚP CHẤT LƯỢNG CAO

1. Tên học phần: Kinh tế quốc tế (International Economics)
2. Mã học phần: [17D1301060648-syllabus.pdf](#)
[17D1301060650-syllabus.pdf](#)
[17D1301060661-syllabus.pdf](#)
[17D1301060667-syllabus.pdf](#)
3. Số tín chỉ: 2
4. Trình độ: Cho sinh viên năm thứ 2, học kỳ 4
5. Phân bổ thời gian:
 - Lên lớp: 2 tín chỉ
 - Tự học, tự nghiên cứu: Sinh viên phải dành thời gian thích hợp cho việc chuẩn bị bài ở nhà trước khi đến lớp theo yêu cầu của giảng viên cho mỗi nội dung môn học
6. Điều kiện tiên quyết: Kinh tế vi mô 1, Kinh tế vĩ mô 1
7. Mục tiêu của học phần:

Học phần nhằm trang bị cho sinh viên những kiến thức căn bản về Kinh tế quốc tế. Sau khi học môn này sinh viên sẽ:

- Hiểu được nguyên nhân vì sao các quốc gia lại giao thương với nhau? Mô hình mậu dịch là thế nào? và lợi ích của chúng ở đâu? thông qua các lý thuyết mậu dịch quốc tế, từ cổ điển đến hiện đại và kiểm định các mô hình này trong thực tế.
- Hiểu được các chính sách về mậu dịch quốc tế từ thuế quan đến các hình thức phi thuế quan và những tác hại của nó
- Hiểu rõ các xu hướng phát triển chính của thương mại quốc tế ngày nay, lợi ích của sự di chuyển các nguồn lực giữa các quốc gia, đồng thời nhận thức được lợi ích của vấn đề hội nhập kinh tế quốc tế và liên hệ với Việt Nam, nhất là sau khi gia nhập WTO
- Hiểu được mối quan hệ giữa mậu dịch với phân phối thu nhập; giữa thương mại với tăng trưởng kinh tế và phát triển kinh tế

8. Mô tả vắn tắt nội dung môn học:

Môn học Kinh tế quốc tế bao gồm 4 phần và được chia thành 11 chương, nội dung cụ thể:

Chương 1: Những vấn đề chung về Kinh tế quốc tế

1.1 Giới thiệu khái quát về môn học

1.2 Một số vấn đề về mậu dịch quốc tế

1.3 Những thay đổi lớn của nền kinh tế thế giới hiện đại và ảnh hưởng của nó đến mậu dịch quốc tế

Chương 2: Lý thuyết cổ điển về mậu dịch quốc tế

2.1 Quan điểm của phái trọng thương về mậu dịch quốc tế

2.2 Adam Smith với lý thuyết lợi thế tuyệt đối

2.3 Quy luật lợi thế so sánh của David Ricardo

2.4 Lý thuyết chi phí cơ hội của Haberler

Chương 3: Lý thuyết hiện đại về mậu dịch quốc tế

3.1 Lý thuyết chuẩn về mậu dịch quốc tế

3.2 Phân tích sự tạo thành giá cả sản phẩm so sánh cân bằng chung khi mậu dịch xảy ra- Tỷ lệ mậu dịch

3.3 Nguồn lực sản xuất vốn có và Lý thuyết Heckscher – Ohlin

Chương 4: Thuế quan- một hình thức hạn chế mậu dịch

4.1 Những vấn đề chung về thuế quan

4.2 Phân tích cân bằng cục bộ sự tác động của thuế quan

4.3 Lý thuyết về cơ cấu thuế quan

4.4 Thuế quan đối với nước nhỏ và nước lớn

Chương 5: Các hình thức hạn chế mậu dịch phi thuế quan – Đàm phán mậu dịch đa phương

5.1 Quota (hạn ngạch)

5.2 Các hình thức hạn chế mậu dịch phi thuế quan khác

5.3 Khía cạnh kinh tế chính trị của chủ nghĩa bảo hộ mậu dịch

5.4 Đàm phán mậu dịch đa phương

Chương 6: Liên kết kinh tế quốc tế – Liên hiệp quan thuế

6.1 Các hình thức liên kết từ thấp đến cao

6.2 Phân tích cân bằng cục bộ sự tác động của một liên hiệp quan thuế

6.3 Các điều kiện làm gia tăng hiệu quả phúc lợi của một liên hiệp quan thuế

6.4 Các lợi ích tĩnh và các lợi ích động của một liên hiệp quan thuế

6.5 Giới thiệu một số hình thức liên kết kinh tế quốc tế

Chương 7: Mậu dịch quốc tế và phát triển kinh tế

7.1 Vai trò của mậu dịch quốc tế đối với các nước đang phát triển

7.2 Tỷ lệ mậu dịch ở các nước đang phát triển

7.3 Xuất khẩu không ổn định ở các nước đang phát triển

7.4 Chiến lược công nghiệp hoá ở các nước đang phát triển

7.5 Những vấn đề đang đặt ra đối với các nước đang phát triển

Chương 8: Sự di chuyển nguồn lực quốc tế

8.1 Sự di chuyển tư bản quốc tế

8.2 Sự di chuyển lao động quốc tế

Chương 9: Thị trường ngoại hối và tỷ giá hối đoái

9.1 Thị trường ngoại hối

9.2 Tỷ giá hối đoái

Chương 10: Cán cân thanh toán

10.1 Khái niệm về cán cân thanh toán

10.2 Nguyên tắc hạch toán trong cán cân thanh toán

10.3 Các khoản mục trong cán cân thanh toán

10.4 Cân đối bên trong và bên ngoài

Chương 11: Hệ thống tài chính và tiền tệ quốc tế

11.1 Cơ chế hối đoái và ngoại thương

11.2 Hệ thống Bretton Woods

11.3 Liên minh tiền tệ châu Âu

9. Nhiệm vụ của sinh viên:

- Dự lớp: Sinh viên phải tham dự đầy đủ các buổi học ở lớp, nếu có lý do chính đáng có thể vắng mặt nhưng phải có giấy tờ xác nhận và số buổi nghỉ tối đa phải trong khuôn khổ quy định của Nhà trường
- Bài tập: Sinh viên phải làm đầy đủ các bài tập tại lớp và những bài tập giáo viên giao về nhà
- Tiểu luận: Sinh viên phải hoàn thành một tiểu luận (theo nhóm) mà giáo viên sẽ phân công
- Dụng cụ và học liệu: Sinh viên phải có đầy đủ những tài liệu học tập mà giáo viên đã phổ biến ở lớp
- Ý thức, trách nhiệm: Trong quá trình học tập, sinh viên phải tập trung, chịu khó tham gia nhiệt tình vào các giờ học tại lớp như: sửa bài tập, trao đổi tình huống... Về nhà, sinh viên phải hoàn thành các bài tập được giao và tham gia tích cực trong việc thực hiện tiểu luận theo nhóm

10. Tài liệu học tập

Tài liệu bắt buộc:

Chinh, H. T., Tụ, N. P, Lộc, N. H. (2005), *Giáo trình Kinh tế quốc tế*, NXB Thống kê, Tái bản lần thứ 3

Chinh, H. T. (2008), *Bài tập Kinh tế quốc tế*, NXB Thống kê, Tái bản lần thứ 3.

Salvatore, D. (2003), *Kinh tế học quốc tế (International Economics)*, John Wiley & Sons Inc., New York, Tái bản lần thứ 10.

Tài liệu tham khảo:

Tu. N. P (2006) Lý thuyết và chính sách thương mại quốc tế, lưu hành nội bộ

Vân, T. B, Khanh. N.Q, Nga. N.H (2006) Kinh tế quốc tế, lưu hành nội bộ

Bình. Đ. Đ, Lạng. N.T (2002) Giáo trình Kinh tế quốc tế, Đại học kinh tế quốc dân Hà Nội

- Long. H.V, Luân. N.V, Dũng. N.T và Trình . N.V (2004) Kinh tế học quốc tế, Nhà xuất bản đại học quốc gia TP. Hồ Chí Minh
- Carbaugh, R. J. (2009), *Kinh tế học quốc tế (International Economics)*, NXB Cincinnati, Lần tái bản thứ 12.
- Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), *Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách (International Economics, Theory and Policy)*, Addison Wesley, USA, Tái bản lần thứ 6.
- Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), *Giới thiệu về kinh tế học quốc tế (Introduction to International Economics)*, NXB Longman, New York.
- Ethier, W. J. (1995), *Kinh tế học quốc tế hiện đại (Modern International Economics)*, W. W Norton & Co., New York, Tái bản lần thứ 3.
- Markusen, J. R., Melvin, J. R và các tác giả khác (1995), *Thương mại quốc tế - Lý thuyết và bằng chứng (International Trade – Theory and Evidence)*, NXB McGraw-Hill.
- Friedman, T. L. (2005), *Chiếc Lexus và cây ô liu (The Lexus and the olive tree)*, Dịch giả Lê Minh, NXB Khoa học xã hội
- Hoekman, B. Và Mattoo, A. (2002), *Sổ tay về Phát triển, Thương mại và WTO (Development, Trade, and the WTO – A handbook)*, Ngân hàng Thế giới.
- Jackson, J. H. (2001), *Hệ thống thương mại thế giới – Luật và chính sách về các quan hệ kinh tế quốc tế*, Dịch giả Phạm Viêm Phương, Huỳnh Văn Thanh, NXB Thanh niên.
- Appleyard, D. R. Và Field, A. J. (1995), *Kinh tế học quốc tế, Lý thuyết thương mại và chính sách (International Economics – Trade Theory and Policy)*, Richard D. Irwin Inc., Tái bản lần thứ 2.
- Điễm N,V (2004) Toàn cầu hoá kinh tế và hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia
- Ninh.T.N (1997) Các vấn đề toàn cầu – Các tổ chức quốc tế và Việt Nam , nhà xuất bản Trẻ
- Tuấn, N.A (1999) Cuộc khủng hoảng tài chính - tiền tệ ở khu vực : Nguyên nhân và tác động, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia
- Thịnh. Đ.T T (2006) Tài chính quốc tế, nhà xuất bản Tài chính
- Oanh.H.T.N (2000) Hỗ trợ phát triển chính thức ODA - Những hiểu biết căn bản và thực tiễn ở Việt Nam, nhà xuất bản Giáo dục...

Ngoài các sách như trên , sinh viên có thể tham khảo các tạp chí chuyên ngành có liên qua đến nội dung môn học , đặc biệt là để thực hiện các tiểu luận như : Tạp chí Phát triển kinh tế ; Tạp chí Kinh tế và phát triển; Tạp chí Nghiên cứu kinh tế; Tạp chí Những vấn đề kinh tế thế giới; Tạp chí Kinh tế châu Á – TBD; Thời báo Kinh tế Việt Nam; Thời báo Kinh tế Sài Gòn, báo Đầu tư...

Một số hội thảo về WTO và hội nhập của Việt Nam. Các FTA thế hệ mới và sự tham gia của Việt Nam, Cộng đồng kinh tế Asean (AEC).....Một số các website tham khảo của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Ngoại giao, Bộ Thương mại, Bộ Tài chính, Bộ Thủy sản, Tổng cục Hải quan, Cục xúc tiến thương mại, Diễn đàn hợp tác Kinh tế Châu Á – Thái Bình Dương, Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế, Ngân hàng Thế giới, Ngân hàng Phát triển Châu Á, Quỹ tiền tệ quốc tế, Tổ chức thương mại quốc tế, ...

11. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên:

- Hoàn thành 2 bài tập: 10%
- Thảo luận ở lớp và tiểu luận theo nhóm: 20%
- Kiểm tra giữa kỳ: 20%
- Thi hết học phần: 50%

12. Thang điểm : 10 điểm

13. Nội dung chi tiết học phần:

Ngày (Số tiết)	Nội dung giảng dạy	Tài liệu đọc	Chuẩn bị của sinh viên	Đáp ứng mục tiêu
5/1 (3 tiết)	Giới thiệu chung về kinh tế quốc tế <u>Chủ đề thảo luận:</u> - Toàn cầu hoá và hội	- Giáo trình KTQT (trang 9-39)	Đọc qua Giáo trình KTQT, chương 1 Trao đổi tại lớp về một số tình huống mà	

	<p>nhập</p> <ul style="list-style-type: none"> - Những xu hướng thay đổi trong mậu dịch quốc tế ngày nay - 	<ul style="list-style-type: none"> - TS. Ngô Văn Điềm (chủ biên) Toàn cầu hoá kinh tế và hội nhậpKTQT của Việt Nam (trang 12-36) 	<p>giáo viên gợi ý</p>	
12/1 (4 tiết)	<p>Lý thuyết cổ điển về mậu dịch quốc tế</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân biệt các lợi thế - Ứng dụng quy luật LTSS trong phân công lao động - Lợi thế cạnh tranh của Micheal Porter 	<p>Giáo trình KTQT (trang 40-56)</p> <p>-Các tài liệu tham khảo có liên quan</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 13-23</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 11-22</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 9-12)</p> <p>- Trao đổi trên lớp về các tình huống do giáo viên đưa ra</p>	
19/1 (4 tiết)	<p>Lý thuyết cổ điển (t.t) và lý thuyết hiện đại về mậu</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p>	<p>Giáo trình KTQT (trang 56-91)</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 23-57</p> <p>Krugman, P. R. và</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Xác định mức độ LTSS của một sản phẩm thông qua chỉ số RCA - Lợi thế cạnh tranh của Micheal Porter dịch quốc tế 	Các tài liệu có liên quan	<p>Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 38-63</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 13-24)</p>	
26/1 (4 tiết)	<p>Lý thuyết hiện đại về MDQT (t.t) và Thuế quan</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sự tiến bộ hơn của lý thuyết chuẩn so với lý thuyết cổ điển - Kiểm tra bằng thực nghiệm lý thuyết Heckscher-Ohlin - Nghịch lý Leontief - Các lý thuyết bổ sung - 	<p>Giáo trình KTQT (trang 91-128)</p> <p>Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 57-122 và 183-196</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 231-241</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 157-172</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 24-32)</p> <p>-Trao đổi tại lớp các tình huống</p>	Nội Bài tập 1
2/2 (4 tiết)	<p>Thuế quan (t.t) và Phi Thuế quan</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p>	Giáo trình KTQT (trang	Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i> , trang 196-220	Kiểm Tra

	<ul style="list-style-type: none"> -Thuế quan xuất khẩu ở các nước ĐPT - Thuế quan đối với nước nhỏ và nước lớn - Chính sách thuế quan của Việt Nam 	<p>128-153)</p> <p>Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 195-203</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 172-176</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 33-47)</p> <p>Trao đổi tại lớp về các tình huống</p>	<p>giữa</p> <p>kỳ</p>
<p>23/2</p> <p>(3</p> <p>tiết)</p>	<p>Phi Thuế quan (t.t) và Liên hiệp quan thuế</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Đặc điểm của các NTB_s - Bán phá giá - Trợ cấp xuất khẩu - Việt Nam với WTO - Các hình thức liên kết từ thấp đến cao - 	<p>Giáo trình KTQT (trang 154-201)</p> <p>Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 220-252</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 227-254</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 47-58)</p> <p>Tìm hiểu và trang bị các kiến thức về GATT, WTO cũng như biểu</p>	<p>Nội</p> <p>Bài</p> <p>tập 2</p>

			hiện cụ thể của các liên kết KTQT qua các tài liệu tham khảo và internet để tham gia thảo luận chương 5 và 6	
2/3 (3 tiết)	<p>Liên hiệp quan thuế (t.t) và Mậu dịch quốc tế đối với các nước đang phát triển</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - So sánh liên hiệp quan thuế tạo lập MD với chuyển hướng MD - Các điều kiện làm gia tăng hiệu quả phúc lợi của một LHQT - Các FTA thế hệ mới - AEC: Thách thức và cơ hội đối với VN 	<p>Giáo trình KTQT (trang 201-268)</p> <p>Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 277-296 và 670-707</p> <p>Sinh viên đọc trước giáo trình cũng như các tài liệu tham khảo để tham gia thảo luận và thuyết trình theo các vấn đề chính của chương 6 và 7</p> <p>Các tạp chí và các website</p>	
9/3 (3 tiết)	<p>Sự di chuyển nguồn lực quốc tế</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - FDI: tác động tích 	<p>Giáo trình KTQT (trang 269-300)</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 296-320</p> <p>Krugman, P. R. và</p>	

	<p>cực và tiêu cực - Liên hệ đến VN</p> <p>- ODA: Tác động 2 mặt , Liên hệ đến VN</p> <p>- Đầu tư gián tiếp: Liên hệ đến VN</p> <p>- Xuất khẩu lao động của VN</p>	<p>Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 149-169</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế hiện đại</i>, trang 244-287</p> <p>Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), <i>Giới thiệu về kinh tế học quốc tế</i>, trang 87-113</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i> (trang 65-71) và các tài liệu từ các nguồn để trao đổi về những chủ đề</p>	
<p>16/3 (2 tiết)</p>	<p>Thị trường ngoại hối và tỷ giá hối đoái</p> <p><u>Chủ đề thảo luận:</u></p> <p>- Các nhân tố tác động vào TGHH</p> <p>- TGHH cân bằng</p> <p>- Sự can thiệp của chính phủ vào TTNH</p> <p>- Khủng hoảng tài</p>	<p>Giáo trình KTQT (trang 301-380)</p> <p>- Các tài liệu có liên quan</p>	<p>Salvatore, D. (2003), <i>Kinh tế học quốc tế</i>, trang 323-361</p> <p>Krugman, P. R. và Obstfeld, M. (2002), <i>Kinh tế học quốc tế - Lý thuyết và chính sách</i>, trang 333-365</p> <p>Ethier, W. J. (1995), <i>Kinh tế học quốc tế</i></p>	<p>Nội tiểu luận</p>

	chính tiền tệ		<p><i>hiện đại</i>, trang 293-335</p> <p>Jepma, C. J., Jager, H. and Kamphuis, E. (1996), <i>Giới thiệu về kinh tế học quốc tế</i>, trang 241-286</p> <p>Chuẩn bị các câu hỏi và bài tập trong sách <i>Bài tập KTQT</i>, trang 72-83 và</p> <p>đọc các tài liệu có liên quan để trao đổi tại lớp</p>	
Tổng cộng:				
30				
tiết				

T.P.Hồ Chí Minh ngày 25 tháng 11 năm 2016

NGƯỜI BIÊN SOẠN

GS –TS Hoàng Thị Chinh